

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Матеріали всеукраїнської науково-
практичної конференції викладачів
та фахівців-практиків**

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

**XI Всеукраїнської науково-
практичної конференції курсантів,
студентів, аспірантів та ад'юнктів**

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів - 2021

Список використаних джерел

1. Цимбал Б.М., Ткаченко О.О. Запобігання професійних ризиків у лісовому господарстві України Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ» Інноваційні розробки в аграрній сфері. Том 2. – Харків: ХНТУСГ, 2020. С. 281-284.

УДК 331.45

ЧИННИКИ ТРАВМАТИЗМУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ

Якимчук Д.М.

*Бабаджанова О.Ф., канд. техн. наук, доц., доцент кафедри цивільного захисту та комп'ютерного моделювання екогеофізичних процесів
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Законодавство України щодо охорони праці встановлює єдині вимоги до роботодавців усіх рівнів щодо створення безпечних умов праці. Але на практиці ці вимоги здебільшого не виконуються, особливо на підприємствах малого та середнього бізнесу. Охорона праці відіграє важливу роль як соціальний чинник, оскільки якими б вагомими не були виробничі результати, вони не можуть компенсувати людині втраченого здоров'я, а тим більше життя. Високий рівень травматизму зі смертельними наслідками спостерігається в агропромисловому комплексі (АПК), вугільній промисловості, будівництві і транспорті. Особливе занепокоєння викликає стан охорони праці на малих підприємствах, де рівень травматизму значно вищий, ніж на підприємствах інших секторів економіки [1].

За розрахунками Німецької ради підприємців наслідки нещасних випадків коштують у 10 разів більше, ніж витрати на заходи і засоби щодо їх попередження. В Україні, враховуючи мізерні витрати на заходи щодо охорони праці, ця різниця ще більша. Фахівці Міжнародної організації праці підраховали, що економічні витрати, пов'язані з нещасними випадками, складають 1% світового валового національного продукту [2].

Сільське господарство є однією з найнебезпечніших галузей промисловості України, США, Канади, Австралії та інших країн, з підвищеним ризиком професійного захворювання та виробничого травматизму (в тому числі смертельного). Серед інших галузей АПК характеризується як один з найбільш травмонебезпечних, поступаючись лише вугільній промисловості. Професійний ризик смертельного травмування на виробничих процесах у сільському господарстві України стабільно залишається на досить висо-

кому рівні у межах $1,1 \cdot 10^{-4} \dots 1,4 \cdot 10^{-4}$ [3]. Такий рівень смертельного ризику перевищує не лише задовільний ($\leq 10^{-5}$), але і допустимий ($\leq 10^{-4}$) рівні, які встановлені у країнах з розвинутою ринковою економікою.

Сільськогосподарське виробництво характеризується цілою низкою особливостей, що впливають на рівень виробничих ризиків та роблять цю галузь однією з найбільш травмонебезпечних. Наприклад, на виробництві в Україні за 5 місяців 2020 року смертельно травмовано 24 працівника сільськогосподарського виробництва, а це одна з найбільших кількостей працівників серед усіх галузей економіки. Основними причинами загибелі працівників є невиконання вимог інструкцій з охорони праці, порушення Правил дорожнього руху, порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів, машин та механізмів, перебування на робочому місці в стані алкогольного сп'яніння, а також особиста необережність потерпілих [4].

АПК включає в себе основні галузі: рослинництво та тваринництво, а також обслуговуючі (ветеринарне обслуговування, технічне обслуговування машин та обладнання, тощо) та переробні, кожна з яких має цілий ряд специфічних шкідливих та небезпечних виробничих чинників. Для рослинництва притаманними є різноманітні роботи, пов'язані з застосуванням пестицидів та мінеральних добрив; боротьба з бур'янами, шкідниками та хворобами рослин, приготування робочих розчинів, протравлювання насіння, обприскування, підживлювання рослин, внесення мінеральних добрив. Більшість пестицидів та мінеральних добрив є токсичними для людського організму. Високий рівень небезпеки мають і механізовані роботи, оскільки працівники піддаються тривалому впливу підвищеного рівня шуму, вібрації, підвищеної температури в кабіні тракторів та комбайнів, нервовим перенапруженням, що призводить до найвищого показника виробничого травматизму саме серед трактористів-машиністів.

Типовими для тваринництва є небезпечні та шкідливі чинники, зумовлені застосуванням у цій галузі різноманітних технічних засобів: машин та механізмів для приготування кормів, обслуговування великої рогатої худоби, овець тощо; широким використанням токсичних та подразнюючих речовин (лікарських та мінеральних домішок до кормів, дезинфікуючих засобів тощо); постійним контактом працівників з патогенними мікроорганізмами (бактеріями, вірусами, паразитами-збудниками інвазійних хвороб, спільних для людини і тварин). Тварини є джерелом підвищеної небезпеки, а виключити контакт їх з людиною навіть за високого рівня механізації виробничих процесів неможливо. Виробництво продукції тваринництва в будь-якому разі засноване на контакті людини з тваринами, виключити який повністю неможливо.

У сучасному сільськогосподарському виробництві постійно зростає кількість технологічних процесів, різноманітних речовин, генетично-

модифікованих організмів, що становлять небезпеку для життя та здоров'я працівників сільського господарства.

Список використаних джерел

1. Гогіташвілі Г. Г. Основи охорони праці/Г. Г. Гогіташвілі, В. М. Лапін. К.: Знання, 2008. 302 с. library.nung.edu.ua/okhorona-pratsi-yak-vazhlivii-aspekt-diyalnosti

2. Охорона праці : навч. посіб./З. М. Яремко, С. В. Тимошук, О. І. Третяк, Р. М. Ковтун ; за ред. З. М. Яремка. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 69 с. www.franko.lviv.ua/faculty/.../okhorona%20praci_chastyna%20I.pdf

3. Стан охорони праці, пожежної безпеки і безпеки дорожнього руху в агропромисловому виробництві / Урядовий портал Міністерства Аграрної політики України <http://www.minagro.kiev.ua/>

4. <https://oppb.com.ua/news/travmatyzm-v-silskogospodarskomu-vyrobnyctvi-osnovni-prychyny>.

УДК:616.057

СТЕРОЇД «ДЕКСОМЕТАЗОН» - ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Яковчук В.С.

*Ячник Р.В., викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Як показує історія, за весь час існування людства було виявлено не одну хворобу високої складності, що несла за собою сотні тисяч-мільйони смертей. Разом з тим відбувалися дослідження та знаходження нових препаратів для боротьби з епідемією.

У 2019 році сплинув вибух нового вірусу, який згодом переріс у світову епідемію. Корона вірус, або як його ще називають COVID-19, став головним об'єктом та проблемою усього світу. За лічені місяці він досяг критичних результатів, та дав не аби який поштовх для дослідження та вдосконалення препаратів, вчені над якими працювали з усіх куточків світу. Тисячі випробувань та експериментів показували нульові та мінімальні результати дії нових препаратів на вірус. Перехід на новий рівень досліджень, привернув увагу спеціалістів саме на вплив та реакцію вірусу на організм людини [1].

Дослідники з Оксфордського університету в Британії повідомили, що широкоживаний і дешевий стероїд під назвою «дексаметазон» може рятувати життя пацієнтам, які перебувають у критичному стані через зара-